

بسمه تعالی

اقدام پژوهی

موضوع

پژوهشی بر نظم مطلوب انضباطی دانش آموزان در فرآیند

آموزش درس زمین شناسی

پژوهشگر : یوسف حسن نژاد

سرگروه زمین شناسی مهاباد

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۳	توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسله
۴	گرد آوری اطلاعات
۵	تجزیه و تحلیل اطلاعات
۶	انتخاب راه جدید موقتی
۷	گرد آوری اطلاعات (۲)
۷	ارز شیبایی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن
۷	نتیجه گیری
۹	منابع و ماخذ

مقدمه :

کلاس با معنا و مفهوم واقعی آن جایگاه مقدس و ارزشمندی است. فضای است آمیخته با مفاهیم مهر و محبت، دل‌های پاک و آرزوهای درسی که روشنگر راه معلم و فراگیران است. این فضای آموزشی شرایطی را می‌طلبد تا امر آموزش به درستی انجام پذیرد در برخورداری از چنین شرایطی است که امر آموزش توسط معلم انجام گرفته و روند آموزش و یادگیری فرایند صحیح خود را طی خواهد کرد.

توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسله :

یکی از مواردی که پیوسته معلم می‌طلبد وجود نظم و انضباط در کلاس است اگر این نظم برقرار نباشد کلاس و تدریس دچار از هم گسیختگی می‌شود و یادگیری صورت نمی‌گیرد در این رابطه در یکی از مدارس مه‌آباد کلاسی است که با چنین مشکلی روبرو است و این مشکل نه تنها برای من بلکه برای کلیه همکارانی که در این کلاس درس دارند وجود دارد. این تعداد دانش‌آموز را که می‌تواند دانش‌آموزان سخت‌نمید با تلاشهای بی‌مورد خود به اشکال زیر باعث بی‌نظمی می‌شوند که جای بحث و تفکر برای من و دیگر همکاران این دبیرستان بوده است.

موارد بی‌نظمی عبارت بودند از :

الف: با سخنان و گفتار نابجای خود دیگران را خندان

ب: صحبت‌های بی‌جا و بی‌موقع

د: برخورد و نزاع با دانش‌آموزان در کلاس

ه: عدم توجه به تدریس معلم

چنین شرایطی برای بیشتر دبیران قابل قبول نبود و چندان مایل به حضور در چنین کلاسی نبودند و همین زمینه‌ای شد که عوامل موثر بر عدم فضای مطلوب انضباطی در این کلاس به عنوان پژوهشی مورد توجه قرار گیرد و از طرفی چگونه می‌توانستیم با تدبیر و اراده و مدیریت کارافرینان در ریس را به انجام برسانیم مورد توجه بوده است. هدف از این پژوهش تغییر وضعیت نامطلوب موجود به وضعیتی متعادل و بهسازی فضای انضباطی نابه‌هنگار آن با اثر بخشی مثبت در جهت بهبود فرایند آموزش خودم و همکارانی که در این کلاس تدبیر دارند.

گردآوری اطلاعات (۱)

برای اینکه در باره موضوع اطلاعات بیشتری بدست آورم در زنگ تفریح موضوع را با همکارانی که در این کلاس درس داشتند در میان و نظرات آنان را جویا می‌شدم نظریات یکسان و بیشتر همکاران بر رفتار نامناسب این تعداد از دانش‌آموزان موافق بودند و نظر به اصلاح و حتی اخراج آنان از کلاس و مدرسه را داشتند اطلاعاتی که به صورت شفاهی از همکاران و حتی خود مشاورین و دانش‌آموزان بدست آمد دلایل بی‌نظمی را به شرح زیر می‌توان خلاصه نمود.

الف: عدم علاقه به کلاس و درس

ب: اجبار والدین به حضور در مدرسه

ج: عدم آگاهی به اصول اخلاقی و رفتاری مناسب جامعه

د: عدم کنترل رفتار و اخلاق آنها توسط والدین آنها

و: نداشتن انگیزه و علاقه کافی برای تحصیل

در جریان مسایل مربوط به هر بار موارد مورد اشاره به مدیر محترم مدرسه گزارش و خواهان برخورد جدی با این عده از دانش‌آموزان بودیم. دانش‌آموزان خاطی در چندین جلسه مشاوره شدند و تذکرات لازم داده می‌شد و حتی والدین این افراد به مدرسه

خوانده می‌شوند و وضعیت فرزندان به آنها داده می‌شود و با گرفتن تعهد اخلاقی و رفتاری در کلاس حضور مجدد پیدامی‌گردند

تجزیه و تحلیل اطلاعات :

اگر خانواده را به عنوان کوچکترین جامعه پذیریم خانواده در تشکیل شخصیت فرزندان نقش اساسی دارند و بعد از خانواده محیط شهر و جامعه ای که در آن زندگی می‌کنیم در رشد اخلاقی و شخصیتی افراد جامعه هستند .

تنها رفتار معلم برای شکل‌گیری رفتار دانش‌آموزان کافی نیست جبران کمبود امکانات روحی و معنوی اضطراب و ترس و تشویق لازم یک نظام تعلیم و تربیت است . (۱)

انسانها با اتخاذ تدابیر لازم در نظام تعلیم و تربیت و با توجه به تغییرات زمانی و مکانی تلاش می‌کند هدف زندگی خود را با آن هماهنگ کنند پیش‌بینی هدف زندگی و اهداف تعلیم و تربیت در نظام آموزش نوعی رابطه مستحکم برقرار می‌کند (۲) پس باید با این هدف تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش بر اساس رشد اخلاقی و شخصیتی و رفع موانع فکری و روحی فراگیران در جهت رشد مطلوب فکری آنان باشد .

انتخاب راه جدید موقتی :

(۱) بختیاری ، محمد رضا ، سال ۱۳۸۴ ص ۲۲

(۲) اعرافی ، علیرضا ، سال ۱۳۸۶ ص ۷

در ارتباط با مسایل و اطلاعات بدست آمده سعی بر آن شد در وهله اول در صدور اصلاح و بهبود شرایط موجود تلاش کنیم بر خورد ها جدی تر شد ، بطور شخصی و در جمع وضعیت کلاس برای دانش‌آموزان توجیه و تشریح و برخورد های احتمالی تذکر داده شد و در عین حال برخورد ها و توجه بیشتر به این دانش‌آموزان سعی شد از تضادها و رویارویی های احتمالی جلوگیری کنیم .

یکی از عوامل موثر در نشاط دانش‌آموزان وضعیت فیزیکی کلاس می‌باشد که شامل رنگ و نور و طرز چینش نیمکت ها و تهویه کلاس و تعداد دانش‌آموزان است . مطالعات نشان داده است که رنگها همانگونه که بر روح و روان آدمی تاثیرات گوناگونی بر جای می‌گذارد

جسم او را نیز تحت تاثیر قرار می دهند برای ارتباط بیشتر با دانش آموزان و ارتباط موثر تر نیمکت ها را طوری چیدیم که به صورت دایره ای بود و محول کردن تکالیف کلاسی به صورت گروهی و دادن نمره به این فعالیت ها عملکرد دیگر ما برای این کلاس بود .

تهویه کلاس می تواند به صورت مستمر هوای تازه و پاک در کلاس را جریان قرار دهد و با اینکار حالت ر خوت و خستگی از دانش آموزان دور می شود . تشویق دانش آموزان جلوه ای از تحسین و تقدیر و نوعی تایید برای فرد است در اثر آن شوقی در دانش آموز بوجود می آید که رفتار معینی را از خود که مثبت خواهد بود از خود نشان می دهد به او نیروی و انرژی می دهد . حاصل تشویق ممکن است فایده ای برای آدم نداشته باشد ولی همین به او اطمینان می دهد که عملش عاقلانه و مورد تایید بوده است در نتیجه موجب دلگرمی و نشاط او می شود . در این کلاس هم هر گونه رفتار مثبت دانش آموزان مورد تشویق قرار می گرفت .

گرد آوری اطلاعات (۲)

در طی چند هفته که این کلاس مورد توجه مدیر و بقیه همکاران قرار داشت و روند تغییر اخلاقی و انضباطی این عده زیر نظر بود پیوسته تغییرات از طرف مدیر و دبیران مورد بحث و تبادل نظر قرار می گرفت . اطلاعاتی که بدست آمد حاکی از تعادل و تغییرات در جهت سازگاری بوده است به صورتی که رفتارهای نا بهنجار به هنجارهای تعریف شده به شکل تغییر در سطح نمرات خوب ، رفتارهای اصلاح شده ، اصلاح گروهی و توجه به جمع کلاس بود این تغییرات با توجه به دفاتر نمرات کلاس و نظرات دبیران بوده که بعد از مدتی شاهد این تغییرات بوده اند .

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن :

تغییرات رفتاری نسبت به گذشته در روندی قابل قبول معنا پیدا کرد و با توجه به تغییرات انتظار می رفت در آینده نا بهنجارها تقلیل پیدا کند و متناسب با شرایط بتوانیم در کلاس تدريس نماييم اعتبار بخش مورد اشاره با توجه به نظرات همکارانی بوده که با این کلاس درس داشته اند .

نتیجه گیری :

کلاس درس عرصه د و قدرت متضاد معلم که می خواهد تعلیم و تربیت و آموزش را یاد آور شود و دیگری قدرت دانش آموز که می خواهد از تحمل بار تعلیم و تربیت به عناوینی شانه خالی کند . معلم می خواهد در آرامش درس بدهد در حالیکه دانش آموز نا آرام و بی قرار است هر انسانی برای خود ویژگی های منحصر به فردی دارد که در دیگران مشاهده نمی شود آنها از نظر مشخصات ظاهری و فردی و اخلاقی و هوش متفاوت هستند اگر معلمی بخواهد تمامی دانش آموزان یک کلاس را در یک سطح مورد مقایسه قرار دهد غیر منطقی خواهد بود باید مثل او فکر کنیم و با زبان کودکانه با دانش آموزان ارتباط برقرار کنیم پس باید متناسب با شرایط محیط و رفتار کرد و سخن گفت .

چونکه با کودک سر و کارت فتاد پس باید زبان کودک کی گشاد (۱)

(۱) بختیاری , محمد رضا , سال ۱۳۸۴ ص ۳۵

منابع و ماخذ

۱- بختیاری , محمد رضا , چگونه معلم موفق باشیم , انتشارات ادیبان سال ۱۳۸۴ چاپ اول

۲- اعرافی , علیرضا , اهداف تربیت از دیدگاه اسلام , انتشارات سمت , سال ۱۳۸۶ چاپ نهم